№ 258
სამშაბათი, 6 დეკემბერი 1894

1877--1894

№ 258
სამშაბათი, 6 დეკემბერი 1894

ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲦᲘᲠᲘᲡ:

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური.

რედაქცია:
ნიკოლოოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲓᲐᲡᲐᲑᲐᲠᲓᲒᲚᲐᲓ:
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციას და წერა-კითხვ. გამავრც. საზოგადოების კანცელარიას.

ფასი განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ—16 კაპ. მეოთხეზედ—8 კაპ.

ᲓᲦᲔᲡᲐᲡᲬᲣᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲜᲝᲛᲔᲠᲘ ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲐ ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲘ, 8 ᲓᲔᲙᲔᲛᲑᲔᲠᲘ.

„ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ“

ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲐ 1895 ᲬᲔᲚᲘᲡᲐᲜ
ᲘᲛᲘᲡᲕᲔ ᲞᲐᲠᲐᲓᲐᲒᲛᲘᲗ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲬᲘᲜᲐᲓ.

გამეთის დამარება შეიძლება შემდეგის ადრესით:

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘ,
„ᲘᲕᲔᲠᲘᲘᲡ“ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ
ნიკოლოოზის ქუჩა, 21.

„ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრც. საზოგადოების კანცელარიის, სასახლის ქუჩა, ბანკის ჯრედასა.

საფოსტო ადრესი:
ᲤᲘᲤᲚᲘᲡᲬ. Редакція „ИВЕРІА“.

ᲠᲣᲡᲔᲗᲘᲡ ᲪᲔᲪᲮᲚᲘᲡᲒᲐᲜ ᲓᲐᲛᲬᲧᲕᲔᲚᲘ ᲡᲐᲮᲝᲖᲐᲓᲝᲔᲑᲐ ამით საყოველთაოდ აცხადებს, რომ პეტრე ალექსანდრეს ძე კობილიანსკის ადგილზედ, რომელიც ამ საზოგადოების აგენტად იყო ქ. ბათუმისა და მის მიდამოსთვის დანიშნული, დანიშნა აზნაური ვლადიმირ მიხელის ძე ოგიევსკი-ოხოტსკი, რომლის ქანტორაც იმყოფება ა. ნ. თაიროვის სახლებში სასტუმრო „იმპერიალის“ ქვეშ. (3—10—25—1)

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ

—

** ეს ორი დღეა, რაც გვესტუმრა პატივცემული ინგლისელი მწერალი miss მარჯორი ვარდროპი დედითურთ.

ეს სპატიო ასული ინგლისელ ... ᲐᲮᲚᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲨᲘᲐ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲡᲐᲪ ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲘᲤᲘᲠᲔᲑᲝᲓᲐ ᲘᲒᲘ ᲓᲘᲠᲜᲓᲝᲓᲐᲜ „ᲒᲣᲚ-ᲬᲘᲤᲔᲚ ᲡᲘᲧᲕᲐᲠᲣᲚᲘᲡ ᲭᲐᲠᲨᲝᲜᲘᲡ“.

ᲘᲛᲘᲓᲘ ᲒᲕᲐᲥᲕᲡ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲐ ᲓᲘᲐᲮᲡᲝᲡ ᲐᲛ ᲣᲪᲮᲝ ᲐᲮᲐᲚᲒᲐᲖᲐᲓᲐ ᲥᲐᲚᲘᲡ ᲡᲘᲧᲕᲐᲠᲣᲚᲘᲡ ᲩᲕᲔᲜᲘᲡ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡᲐ და ჩვენის ᲬᲘᲤᲠᲚᲝᲑᲘᲗᲘᲡ ᲫᲔᲚᲘᲡ ᲫᲔᲠᲘᲡ, რომელსაც იგი ᲒᲣᲚᲛᲝᲓᲒᲘᲜᲔᲑᲘᲗ ᲡᲬᲐᲕᲚᲝᲑᲓᲐ.

Miss ვარდროპი, როგორც ნათქვამი გვქონდა წინად, ქართული ენა ლონდონში შეისწავლა და მხოლოდ შემდეგ განიზრახა საქართველოში ჩამოსვლა. უეჭველია ამ ყმაწვილს ქალს ეძნება შემახვევა გაიცნოს ჩვენი საზოგადოება.

** კვირას 12 საათზედ, აკურთხეს „ქართველთა შორის წერა-კითხვის საზოგადოებისაგან“ დაარსებული მეორე სახლი სამკითხველო და წიგნთ-საცავი. ეს წიგნთ-საცავი იმყოფება კუკიაში, კოჩუბეის ქუჩაზედ, სახლი № 12 და მოთავსებული ... ერთს, ფართო და ნათელს ოთახში. კურთხევას მრავალი ქართველი ინტელიგენტი დესწრო. კურთხევის შემდეგ მ. ვ. კარბელაშვილმა ვრცელი სიტყვა წარმოსთქვა, რომლითაც აღნიშნა, რა მოვალეობა აწევს ყოველს შეგნებულს ქართველს კაცს და ნამტანავად ქართველ დედებს. ღმერთმა ჰქნაა, ეს არა ერთხელ თქმული და გაგონილი საანბანო ჭეშმარიტება განხორციელებულიყოს და ამით ნორჩს სამკითხველოს კეკლავ ბარტყნოს.

იმედია გულიანად მოიკიდებენ ჩვენი ქართველობა ამ სამკითხველოს აღორძინების საქმეს.

** სოფ. ტელეფა. (შორაპნის მაზრა). წრეულს კარგი მოსავალი მოგვივიდა და თუ მარშან დავიმშიერნი, წრეულს აღგილიც არა გვაქვს, სად შევინახოთ მოსავალი. სხვაფრივ კი ბევრი ნაკლი გვაქვს და ნამეტნავად უსასწავლებლობა გვაწუხებს. ამ ერთის წლის წინად ერთმა მანდილოსანმა გამოაცხადა, რომ ჩემის ხარჯით დავაარსებ სამრეველო სასწავლებელსაო. მას შემდეგ დიდი ხანია ველით, მაგრამ ეს მოლოდინი არ გვიმართლდება. ბევრნი იმის იმედით არიან და თითონ აღარ უნდათ იზრუნონ ამ საქმისთვის.

** დ. ზუგდიდი. 28 ნოემბერს ზუგდიდის მაზრის სამმართველოს მეორე სტოლის უფროსი ბ-ნი ივაკა კეიდია ცოტა ნასვამი მისული თავისს ოჯახში და ჯიბეში ჰქონია სახელმწიფო ფული 500 მანეთამდე. მასალისათანავე ჩვეულებრივად დამოდ დაიკარგა გოგიძისათვის. დღეს გოგიძე იმისთვის ძველი თოფრა ღა იყო, რომელიც თავისმა პირველმა გატაცებამ, ერმა და თემმა ხელში მიჩეჩეს, ოოხ! რამდენ მოიშორებდა თავიდგან ამ ძველს თოფრას, მაგრამ ხალხისა ეხათრებოდა. ხალხი, რომელმაც მათ ... დასტური დასცა, რას იტყოდა? რადა, რად მისცეს ხალხს სალაყბო მასალა, როდესაც ფარულად, ნიდაბ-ჩამოფარეზულიც შეიძლება სურვილის აღსრულება!

III

გოგიძეს-კი ისევ უყვარდა, უყვარდა პირველის, გიჟურის სიყვარულით. ქვეყნად მისთვის არა არსებობდა-რა, თამროს გარდა, და თუ ცხოვრებაში ... ...

ეროვნული ბიბლიოთეკა

უწყიმად ვერვინ დამტკბარა
და ვერტ გახარებულა.
ბევრი ტანჯულა ჩემგანა
დამტკბარა, ალფრთოვებულა,
მაგრამ.კი ჩემი დარსება
მრავლისგან ყვარ არ ქებულა.“

დ. ნინო-წინდელი.

ᲥᲝᲠᲬᲘᲐᲜᲓᲔᲜᲪᲘᲐ

ახალ-სენაკი 30 ნოემბერი. როგორც მოგეხსენებათ, ახალ-სენაკში არსებობს დედათა სასწავლებელი. ეს სასწავლებელი აკერ შვიდი თუ რვა წელიწადია, რაც არსებობს, მაგრამ, საუბედურაოდ, ამ ხნის განმავლობაში არავითარი წარმატება არ მისცემია. დაარსებიდან იგი სამ მოსამზადებელ კლასს არ აღმატება და დღესაც სამი განყოფილებითაა, რის გამოც იგი სრულიად ვერ აკმაყოფილებს ჩვენ პაწია მოსწავლე ქალების სწავლის წყურვილს. ამიტომ მშობლები იძულებულნი იყვნენ, შემდეგ კურსის დამთავრებისა, თავიანთი შვილები ფოთსა და ქუთაისში წაეყვანათ სწავლის განსაგრძობად. ისიც ცხადი, რომ ამ სიშორეზე ბავშვების წაყვანასა და იქ სკოლაში მიბარებას, და ისიც ქალისა, ხარჯი ერთი ხუთად მეტი მოუნდებოდა, მაგრამ ამ ხარჯს არავინ არ დაუფიქთხია და ვისაც შეძლება ხელს აძლევდა იმათი შვილები დღეს ხსენებულ ქალაქებში სწავლობენ. აშკარაა, რომ ეს სასწავლებელი აქაურებისათვის ძალიან ცოტაა, მაგრამ ფიქრად არავის მოსვლია მოემატებინა კლასები და ამით სწავლა ერთი სამად წინ წასულიყო.

ჩვენს აზრით, დიდს არაფერს შეადგენდა და არც ბევრი ხარჯი მოუნდებოდა, რომ ორ კლასიანად გადაეკეთებინათ, რადგანაც სახლს მხოლოდ ცოტაოდენი შეკეთება ესაჭიროება. საჭიროა მოთავე კაცი, მაგრამ ჩვენში, სამწუხაროდ, მოთავე კაცები და ამ გვარ საქმისათვის გულშემატკივარნი ძალიერ ცოტანი არიან; თორემ ნუ თუ რვა წლის განმავლობაში იმისი ორ-კლასიანად გადაკეთება ველარ მოხერხდა.?. ხსენებულ სასწავლებელში კურსს ათავებს 7—10 წლის ბავშვები და შემდეგ ორის წლისა ისევ ყველაფერი ავიწყდებათ, რაც უსწავლიათ. ეხლა, ჩვენდა საბედნიეროთ, როგორც ნამდვილად შევიტყვეთ ამ სკოლის ახალ მასწავლებელს, რომელიც ეს ერთი თვეა, რაც მოავრობისაგან დაინიშნა, ქ-ნს ბაბილინა გრიგოლიას ასულს, ტფილისის დედათა საპარქიო სასწავლებელში სწავლა დამთავრებულს, სურს ეს სასწავლებელი ორ-კლასიანად გადაკეთებინოს აქაურ საზოგადოებას. ამის შესახებ ჩვენს ახალს მაზრის უფროსთანაც ჰქონია მოლაპარაკება და ბ-ნს ქვითარაძეს თავისის მხრივ ყოველ გვარი შემწეობა აღუთქვამს. სასურველია, ბ-ნს მაზრის უფროსსა და ქ-ნ ბ. გ. ასულს გვერდში ამოუდგეს აქაური საზოგადოება და საქმეც დაგვირგვინონ. სხვა არა იყოს რა, ჩვენთვის, სენაკელებისათვის, სირცხვილია, რომ უცხონი ჩვენთვის ჰზრუნავდნენ, ჩვენის სიკეთისა და განათლებისათვის და ჩვენ კი გულ ხელ-დაკრეფილები და დამშვიდებულები განვისვენებდეთ...

ტრიფონ კალანდარიშვილი

Ქ. ᲝᲖᲣᲠᲒᲔᲗᲘ, 24 ნოემბერს. ეს მეოთხე თუ მეხუთე თვე გადის, რაც გულს გვიწვრილებს ერთ-ფეროვანი და მდორე ცხოვრება. ყოველგვარს წესიერსა და გონიერს გართობას ჩვენს პაწაწა ქალაქში მოკლებულია ადამიანი. მართალია, ოზურგეთს ორი კლუბი აქვს—საქალაქო და სამხედრო, მაგრამ განა ჩვენებურის კლუბების ყალბი დანიშნულება არ მოეხსენება მკითხველს? იქ თუ იარა კაცმა, ან „მოწვ-ნე მდელოზედ“ უნდა ივარჯიშოს და ან მამა-პაპურად „ნუნუფათი“ გიერთოს; კიდეც კარგი იქნებოდა, რომ ამგვარად დროს გატარების უარ-მყოფელი პროვინციალურს კლუბში არ ჰხდებოდეს ხოლმე ცრუ-ეროვნებისა და რომელიმე წევრის ბაშიბუზუყურ თავ მოყვარეობის მ.ხვერპლი. ერთად ერთი კერძო უფასო სამკითხველო ქალაქში და იმასაც გაუქმებას უპირებენ, რადგან იმის დამაარსებელს კ. თავართქილაძეს, უფასო სამკითხველოს დაარსების უფლება არა აქვს მიღებული. ახირებული საქმეა სწორედ—უფასოს დაარსებაზე ხალხი ჯერ ვერ შესჩვეოდ-შესთვისებია სამკითხვაროს და ფასი რომ დასდონ, მაშინ ხომ სრულებით აღარ მიეკარება ხალხი წიგნთ-საცავს: შეჩვეული ჭირს ამჯობინებს შეუჩვეველს ლხინს.

სათეატრო წარმოდგენების, საღამოების თუ კონცერტების გამართვის სურვილი ხომ სრულებით აღარავის აქვს წინანდებულად. დაგვრჩენია ოზურგეთლებს უფასოდ მხოლოდ შინ ჯდომა. მუდამ შინ ყოფნით თავ-მობეზრებულს ოზურგეთელს, ქალაქ კარეთ გასვლაც აღარ-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მანათი; %% საზოგადოების თანხისა—41 კაპეიკი; ამ გვარად სრულს შემოსავალს საანგარიშო წლის განმავლობაში შეადგენს 305 მან. 66 კაპ. ამ 305 მან 66 კაპიკიდგან საზოგადოების გამგეობის დადგენილებით მიეცა: ა) 194 მანათი 33 ღირიბს მოსწავლეს სამოქალაქო სასწავლებლისას და 41 მანათი—10 ხელმოკლე მოსწავლე ქალს დედათა სასწავლებლისას სწავლის ფულად, ბ) 15 მანათი საზოგადოების წესდების 500 ცალის დაბეჭდისთვის დაიხარჯა, 3 მანათი—ბარათების წიგნისა და 7 მან. 50 კაპ. დავორებისა და სხვა წვრილმან ნახარჯ-სათვის, სულ 25 მ. 50 კ. ამ სახეთ მთელი საანგარიშო წლის ვასავალი უდრის 260 მან. 50 კ. დარჩა წლის ბოლოს ნაღდი ფული 45 მან. 16 კაპ.

საზოგადოების გამგეობას მთელი წლის განმავლობაში ჰქონდა 5 სხდომა.

გარდა იმისა, რომ დახმარება აღმოუჩინეს 43 ღარიბ მოსწავლეს სწავლის ფულის გარდახდით, საზოგადოების გამგეობამ სხვა მხრითაც მიაქცია ყურადღება ღარიბ მოსწავლეთა მდგომარეობას. ბევრს მოეხსენება, რომ ოზურგეთი ვერ დაიკვეხებს საღის ჰავით და ჰიგიენურის კეთილგანწყობილებით, რის გამო ავადმყოფ მოსწავლეთა რიცხვი, არსად არაა ისე დიდი, როგორც აქაურს სასწავლებლებში. საზოგადოების ავლა-დიდების მიხედვით გამგეობამ ავადმყოფს მოსწავლეებს ჯერ-ჯერობით აღმოუჩინა შემდეგი დახმარება: ა) 10 მანათი გადაიდო წამლების *) საყიდლად საქალაქო სკოლის ღარიბ ავადმყოფ მოსწავლეთათვის და ბ) სთხოვა გამგეობამ ადგილობრივის აფთიაქის პატრონს ვ. ს. ხუნდაძეს, რათა ნაკლებ ფასად დაუთმოს წამლები ღარიბ მოსწავლეებს.

ასე სადაა მოდგეწობა და ქონება ოზურგეთის ჯერ ნორჩის საქელ-

*) რასაკვირველია, აქ, ოზურგეთში, უსაბერიფესი წამალი ქინინაა, რადგან აქაურს მოსწავლეებს მუსრს ადენს უმეტეს ნაწილად ციება და იმის თანამგზავრი ცხელება.

ლებს ხოლმე კაცსა, ისე მალე ყუჩდება და დროებით მაინც თავიდგან შორდება, თუ ეკვის სავანი გვერდითა ჰყავს და მისგან წარმოთქმული სიტყვები გულს ეფონება. მიშოსაც ასე მოუვიდა. შავი ფიქრები თავიდგან მოიშორა, გამოფიხლდა, თითონაც ეამბორა ცოლსა და საწოლისკენ გამობრუნდა.

— ბედნიერი ვარ, ბედნიერი, გაიძახოდა მიშო და თავისს ეტვინობას დასცინოდა.

თამრომ გაიხადა, ჩაწვა ლოგინში და გარყვნილს ფიქრს მიეცა. იგი ბეჭის დასტრიალებდა თავსა და ქმართან საუბარი ალარც-კი გახსენებია.

VI

მიშოც ჩაწვა ლოგინში. სანამ საბანს დაიხურავდა, ბედნიერადა სთვლიდა თავს. მაგრამ დაიხურა საბანი თუ არა და დაფიქრდა, კვლავ ჯოჯოხეთი აეწთო გულში. ეკვი და განაფაფი სიტყვები თავს არ ანებებდა. ბევრს ხანს იბორგა ლოგინში, ველარ მოითმინა, წამოდგა, ისევ ცოლის საწოლისკენ გასწია.

— არა, უნდა ვთქვეგინო, სად იყო... ჩემი ცხოვრება განიორწყლდა. ოჰ, დედავ, რათა მშობე ამ ტანჯვისათვის... მოვკლავ, მოვკლავ, ძალლსავით სულს ამოვართმევო, სასოწარკვეთილებით ბუტბუტებდა მიშო და თან მდელარეს აფრქვევდა.

თამროს მშვიდად ეძინა. ცალი ხელი თავს ქვეშ ამოედო, მეორე-კი განზედ გადაეშალა, ლამპრის მკრთალი შუქი იმის ბროლ-ფიქლის სახეს ზედ დაჰფარფატებდა, ძაღლურს კუპიდონს ცბიერების ღიმი იმის ტუჩებზედ გაეკრა. დიდხანს უცქირა მიშომ და კვლავ გაიმეორა, ნუ თუ მღალატობსო?

— დიაღ, სწორედ ეგრე გახლავთო, ეუბნებოდა ერთი ხმა.

— არა, თამარო შენი, შენი, უკანანახებდა მეორე. ვი თუ მღალატობს? მეათასედ იმეორებდა მიშოს ტუჩები და ცრემლით სავსე თვალები-კი დაშტერებოდა თამაროს გულმკერდს, რომელიც მშვიდად ჰფეთქავდა. ცოტა კიდევ და მიშო ისევ დამშვიდდებოდა. დატანჯული ადამიანი რამე სანუგეშო ახრს მოეკიდებოდა. მაგრამ... აგერ მძინარე თამაროს ტუჩები გაიპო, სახეზედ ღიმილი შეუთამამდა, სიამოვნებით ამოიქშინა და წამოძახა.

— ბეეო, ბეეო... ნუ გეშინიან, ჩვენ ბედნიერები ვიქმნებით!

VII

ვაიმე! სასო წარკვეთილებით წამოიძახა მიშომ. სისხლი სახეზედ მოაწვა, გული ჩაეთუთქა, შეეკუშა, თითქოს ჭახრაკები მოუტრესო, სულთქმა გაუძნელდა, ერთხელ კიდევ წამოიძახა „ვაიმეო“, და ქვითინით უკან გამობრუნდა, ჩაწვა ლოგინში და... ალარც ამდგარა. ამბობენ, გული სიგანივრე მოუვიდაო. ზოგი-კი ამტკიცებს, თვი მოიწამლაო. მეორე დღეს, იმის ბალიშ ქვეშ ქაღალდის ნაგლეჯი იპოვნეს, რომელზედაც ისეთილს ასოებით ეწერა: „ჩემი ცოდო გქონდეს!“

მოკვდა მიშო და მოჰშორდა ტანჯვას. მოსიყვარულე, პატიოსანი არსება ჩაჭქრა, განადგურდა. იმან-კი მოისვენა, მაგრამ, ახლა იმისი მოხუცი დედა იტანჯებოდა თავ-განწირვით ახეთქებდა თავს კუბოსა და გულ საკლავად ჩაჰბღაოდა შვილის გაცილებულს გვამს. იმისის ცოდვით ქვებიც-კი იწოდნენ. ცა მოღრუბლულიყო, იეინდღლებოდა, მიხაკის სახლს ყვავები სახარლად დასჩხაოდნენ. სტიროდა დედა, სტიროდა არემარე და, ღვთის წინაშე, თამროცკი სტიროდა.

VIII

ზაფხულის ღამე იყო. ღამის მხცოვანი გუშაგი მედიდურად დასრიალებდა საცყარის გუშმთბუნდ. შორს, ცის სივრცეში, ვარსკვლავებს კამარა ბუთს ჰხეადეს.

გაზეთი „Figaro“ დასძენს: „სხვა? სხვა, არაფერი. ერთი სიტყვაც არ არის დაძოული სამთა კავშირის შესახებ. არც იმის გამოა ნათქვამი რამე, რომ გერმანიასთან კავშირი ბედნიერება იყოს. ეს სიჩუმე უფრო დიდს ხმაურობას იწვევს, ვიდრე გამოიწვევდა მეკვირმეტყველებით აღსავსე სიტყვები. აი სწორედ ამ მხრივ არის შესანიშნავი მეფის სიტყვა. ჩვენ რომ კრისპის პოლიტიკის გავლენის ქვეშ ვყოფილიყვნო, რასაკვირველია, რამდენისამე სიტყვით მაინც შეაქებდნენ სამთა კავშირს. და თუ ასე არ მოიქცნენ, ეს იმასა ნიშნავს, რომ იტალიის პოლიტიკაში რაღაც ცვლილება მომხდარა. ეს მოვლენა სასიამოვნოდ აღსანიშნავია, თუმცა-კი, მეორეს მხრივ, ჰუმბერტო მომიჯნავე სახელმწიფოებისა და კარნოს სიკვდილის შესახებაც არას ამბობსო“.

გაზეთი „Temps“ და სხვა გაზეთები სეფე-სიტყვას ამ მხრივ აღნიშნავენ, თუმცა-კი ისეთს დიდს მნიშვნელობას არ აძლევენ. რაც შეეხება კარნოს სიკვდილს, ამბობენ, რომ იტალიამ თავისს დროზედ გამოსთქვა თავისი დარდი და ვარამი კარნოს მოწყალებრივ სიკვდილის გამოო. იტალიის მეფის ნათქვამს უფრო დიდ გავლენა ექნებოდა, რამდენიმე გრძნობიერი სიტყვა რომ ეძღვნა საფრანგეთისა და კარნოსათვისაო.

უცხოეთი

—

იტალია. მეფე ჰუმბერტოს სეფე-სიტყვამ, რომელიც პარლამენტის მოქმედები დაწყების დროს წარმოსთქვა, განსაკუთრებით იმითი მიიქცია ყურადღება, რომ ავსტრი-უნგრეთისა და გერმანიის კავშირის შესახებ კრინტიც არ იყო დაძოული. ჟურნალ-გაზეთობა ამბობს, რომ ეს სიჩუმე და აგრეთვე ის გარემოება, რომ სეფე სიტყვაში რუსეთის მშვიდობიანობის დამცველად არის მოხსენებული, საიმედო ნიშანია და მშვიდობიანობის შეურყევლობა ახალს საუბარ, გული ჩაეთუთქა, შეეკუშა, თითქოს ჭახრაკები მოუტრესო, სულთქმა გაუძნელდა, ერთხელ კიდევ წამოიძახა „ვაიმეო“, და ქვითინით უკან გამობრუნდა, ჩაწვა ლოგინში და... ალარც ამდგარა. ამბობენ, გული სიგანივრე მოუვიდაო. ზოგი-კი ამტკიცებს, თვი მოიწამლაო. მეორე დღეს, იმის ბალიშ ქვეშ ქაღალდის ნაგლეჯი იპოვნეს, რომელზედაც ისეთილს ასოებით ეწერა: „ჩემი ცოდო გქონდეს!“

მოკვდა მიშო და მოჰშორდა ტანჯვას. მოსიყვარულე, პატიოსანი არსება ჩაჭქრა, განადგურდა. იმან-კი მოისვენა, მაგრამ, ახლა იმისი მოხუცი დედა იტანჯებოდა თავ-განწირვით ახეთქებდა თავს კუბოსა და გულ საკლავად ჩაჰბღაოდა შვილის გაცილებულს გვამს. იმისის ცოდვით ქვებიც-კი იწოდნენ. ცა მოღრუბლულიყო, იეინდღლებოდა, მიხაკის სახლს ყვავები სახარლად დასჩხაოდნენ. სტიროდა დედა, სტიროდა არემარე და, ღვთის წინაშე, თამროცკი სტიროდა.

VIII

ზაფხულის ღამე იყო. ღამის მხცოვანი გუშაგი მედიდურად დასრიალებდა საცყარის გუშმთბუნდ. შორს, ცის სივრცეში, ვარსკვლავებს კამარა

„Kreuz Zeitung“-ში დაბეჭდილია ერთი წერილი, რომელიც ნათლად აღნიშნავს რა თვალით უყურებენ გერმანელები ინგლისელებს.

ავრეკას ბოლიტიკოთ ინგლისმა ის მოასკრა, რომ ესლა ისე არაკისა სძულთ ინგლისელები, როგორც გერმანელებს. ეისა-ეი უნდა ამ ეამად გერმანელების სიძულილი გამოიწვიოს, ინგლისელების სიყვარული უნდა ადარესო, როდესაც ჩვენში ის ხმა ვრცელდება ხოდმე, რომ გერმანია ინგლისთან დასაზღვევებისა სტდიდოობსო, ისეთს სურვილსა და ცდას ჩვენ დიდ შედომად ვსთვლით. ეს გასაკვირველი არ უნდა იყოს, რადგან ინგლისი ეკიდგან წინ გვეღლებაა, სადაც ჩვენი საუსაფაფეს ბოდიტიკა გასამრჯველად ფეხს წარსდგამს ხოდმე. გერმანია ერთ ადგილ მიწასა-ეი არ დაუთმობს. აბრეკეკ არც თავისს ეკიდენს. დაუთმობს — ეს იცოდეს ინგლისმა. ესლა საქმე ისეა მოწყობილი, რომ ჩვენ და საფრანგეთს ადვილად შეგეიძლიან ერთად ბომბენდეთ ინგლისსა საქმეში. ამ ეკრეი ბოდიტიკა დიდ თანაგრძნობას ვამოაწვევს გერმანიაშიო.

სწორედ ძველი მოსალოდნელი იყო, რომ გერმანიაში ეთქვათ ეს საფრანგეთის შესახებ. ვნახოთ, ფრანგები რაღას იტყვიან?

უცხოეთი

—

იტალია. მეფე ჰუმბერტოს სეფე-სიტყვამ, რომელიც პარლამენტის მოქმედები დაწყების დროს წარმოსთქვა, განსაკუთრებით იმითი მიიქცია ყურადღება, რომ ავსტრი-უნგრეთისა და გერმანიის კავშირის შესახებ კრინტიც არ იყო დაძოული. ჟურნალ-გაზეთობა ამბობს, რომ ეს სიჩუმე და აგრეთვე ის გარემოება, რომ სეფე სიტყვაში რუსეთის მშვიდობიანობის დამცველად არის მოხსენებული, საიმედო ნიშანია და მშვიდობიანობის შეურყევლობა ახალს საუბარ, ბევრი რამ გამიგონია ბეესა „Hoensel u Gretel“-ის შესახებ, მაგრამ, ჩემდა სამწუხაროდ, ის ბეესა ისეთს დროს წარმოადგენს, როდესაც მე მეძინაო, და ახლა ემეფდრება დედოფალს, უბრძანეთ, ეს ბეესა ერთსელ ძალიან წარმოადგენიო შუადღის შემდეგაო“. დედოფალს შეგბრძანებია ბაბაჭა და თეატრის უმაღრეს დირექტორს დაუკაზა შეეტეობინა.

გაზეთი „Figaro“ დასძენს: „სხვა? სხვა, არაფერი. ერთი სიტყვაც არ არის დაძოული სამთა კავშირის შესახებ. არც იმის გამოა ნათქვამი რამე, რომ გერმანიასთან კავშირი ბედნიერება იყოს. ეს სიჩუმე უფრო დიდს ხმაურობას იწვევს, ვიდრე გამოიწვევდა მეკვირმეტყველებით აღსავსე სიტყვები. აი სწორედ ამ მხრივ არის შესანიშნავი მეფის სიტყვა. ჩვენ რომ კრისპის პოლიტიკის გავლენის ქვეშ ვყოფილიყვნო, რასაკვირველია, რამდენისამე სიტყვით მაინც შეაქებდნენ სამთა კავშირს. და თუ ასე არ მოიქცნენ, ეს იმასა ნიშნავს, რომ იტალიის პოლიტიკაში რაღაც ცვლილება მომხდარა. ეს მოვლენა სასიამოვნოდ აღსანიშნავია, თუმცა-კი, მეორეს მხრივ, ჰუმბერტო მომიჯნავე სახელმწიფოებისა და კარნოს სიკვდილის შესახებაც არას ამბობსო“.

გაზეთი „Temps“ და სხვა გაზეთები სეფე-სიტყვას ამ მხრივ აღნიშნავენ, თუმცა-კი ისეთს დიდს მნიშვნელობას არ აძლევენ. რაც შეეხება კარნოს სიკვდილს, ამბობენ, რომ იტალიამ თავისს დროზედ გამოსთქვა თავისი დარდი და ვარამი კარნოს მოწყალებრივ სიკვდილის გამოო. იტალიის მეფის ნათქვამს უფრო დიდ გავლენა ექნებოდა, რამდენიმე გრძნობიერი სიტყვა რომ ეძღვნა საფრანგეთისა და კარნოსათვისაო.

უცხოეთის ჭარილი ამბავი

—

გერმანიის ამბერტრიგეს ამის წინად ერთის თვის წლის გოგონასაგან წერილი მაუღია. ბაწია გოგონა სწერს, რომ „სასუკრველო, კეთილო ხელმწიფეო, ბეგრი რამ გამიგონია ბეესა „Hoensel u Gretel“-ის შესახებ, მაგრამ, ჩემდა სამწუხაროდ, ის ბეესა ისეთს დროს წარმოადგენს, როდესაც მე მეძინაო, და ახლა ემეფდრება დედოფალს, უბრძანეთ, ეს ბეესა ერთსელ ძალიან წარმოადგენიო შუადღის შემდეგაო“. დედოფალს შეგბრძანებია ბაბაჭა და თეატრის უმაღრეს დირექტორს დაუკაზა შეეტეობინა.

ბინა მოსოფლიოს დედ-მამასათვის, რა ღენიშნულის ბიეისა ჭარმოდგენა 4 დეკემბერს, ნაშუადღეს ორის დასანიშნულიო. ქალის დედ-მამა ძალიან გაოცდნენ თურმე, რადგანაც ბრაფერი იცოდნენ, მხოლოდ შემდეგ გაიგეს ეკეკლაფერი. ამ ბერატორმა გაიგო ეს ამბავი და ბრძანება გასცა, რომ ეს ჭარმოდგენა ნამდვილ სასაუბოო დღესასწაულად გარდაექმნა და ეოველ გვარი სანეკარიც მოამზადონ ბავშვებისათვის.

სასამართლოს მატიანე

—

საქმე ძმათა მიხეილა, მოშა და რაფიელ მოშიაშვილებისა.

29 ნოემბერს ქუთაისის ოლქის სასამართლომ გაარჩია ფრიად საყურადღებო საქმე ურიგებისა: მიხეილი, მოშა და რაფიელ მოშიაშვილისა. აი ვითარება ამ საქმისა. ამა წლის 11 მაისს, ადგილობრივს ბოქაულს გამოეცხადნენ ძმანი მოშიაშვილები და შესჩივლეს, რომ ჩვენის საკუთარის მაღაზიიდგან, რომელიც შუა ქალაქში, ხანანაშვილის სახლებში არის მოთავსებული, ვიღაც ბოროტ-მომქმედებმა ჭერი ამოსჭრეს და 3,000 მანეთის ღირებული სხვა-და-სხვა საქონელი და ძვირფასი ნივთები წაიღესო. ეს ამბავი ბოქაულმა პოლიციმეისტერს აცნობა, რომელიც დაუყოვნებლივ წავიდა დასახელებულს ადგილზედ და იმ დასაცავნამდის ძივიდა, რომ ეს საქციელი ძმების მოხერხება უნდა იყოსო, ამიტომ მოიწვია რა გამომძიებელი, ბ-ნმა სიმონოვმა ბოქაულს უბძანა, მაღაზია გაეჩხრიკათ. გაჩხრეკის დროს აღმოჩნდა, რომ ძმათ მოშიაშვილებს სხვა-და-სხვა ძვირფასი ნივთები უგრიგავებიათ, ხოლო როდესაც სავაჭოო წიგნები გადათვალიერეს, ჭნახეს, რომ ფულის მიცემის დროს დიდი სარგებელი ეღებათ, ე. ი. 150,186% ამისგამო ძმანი მოშიაშვილები სამართალში იქმნენ მიცემულნი.

ბრალმდებლად იყო ბრალმდებელის ამხანაგი ბ-ნი ადეგეზალოვი, ხოლო ვექილად დარაზველიძე. ამ ტყლაშინი გაისმა. ამ ხმაზედ მიდამო შეიხძრა, ძმინარე ნივი გაგიჟებული წამოიკრა, გაბრაზებულმა მოახლეობა ეს გატაცებული კოცნა და მდინარის ნაპირზედ მდგარს საძილედ მომზადებულს, გულ-მკერდ გადახსნილს მინდვრის ყვავილს სტაცა, ყვავილმა დაიკვნესა, «ჩემი ცოდვა გქონდესო!», წამოიბრძანა დაზნიქა და სიბილწის მოსაშორებლად მდინარეში ჩაიყუჩყუმელა. ანკარაც გაცოფდა, ძალაზედ დიბუტბუტა და გაბილაბილდა, ალაბად ისევ ყველას გამასწორებელს და ყოველის-ფერის დამვიწყებელს, გულ-გრილ ბიწას თუ მიაბარა თავისს ზვირთებში ჩანაბანი ამორი. მთვარე ღრუბლებს მოფარა, ვარსკვლავები მილულნენ, ნივი გაბრაზისაგან და მიდამომ შრიალი ასტეხა. ბუნება შეიცვალა. თამრო და ყმაწვილი კაცი-კი ისევ ხელიხელ გადაჭდობილები ერთმანეთს სიყვარულს ეფიცებოდნენ. ეტყობოდა, ძინ წასვლას არ აპირობდნენ. იმისიც კი არ ეფიქრებოდათ, რას სისინებდა მახლობელ სასაფლაოდგან მონაბერი ნივი; თამროს რომ მაინც დეგდო ყური, ნათლად გაარჩევდა მიშოს ხმას „ჩემი ცოდვა გქონდეს, ჩემი ცოდვა გქონდესო!“.

თომანთ კობა

1894 წ. 1 დეკემბერი

საქმის გამო ოლქის სასამართლომ შემდეგი განაჩენი დაადგინა: მოვახშეებს ძმათა მოშიაშვილებს ორ-ორი ბრალი დაედოთ, მთავრობის ნებადაურთველად გამსესხებელი კასსა ჰქონიათ და მეტის მეტი სარგებელი უღიათ, პირველის დანაშაულობისათვის თითოეულს გარდახდეს 100 მანათი, გარნა უმაღლესის მანიფესტის ძალით ეს სასჯელი ეპატიოთ, და კასის შენახვა-კი აღეკრძალოთო. მეორე სასჯელისათვის-კი დადგენილის კანონებისა და იმავე მანიფესტის ძალით მიხეილა და მოშა მოშიაშვილები 8 თვით იქმნენ დაპატიმრებული, ამასთანავე აეხადოთ ყოველ გვარი განსაკუთრებული, პირადი და ქონებით მოპოვებული ღირსება, ხოლო რაფიელ მოშიაშვილი-კი, როგორც მცირე წლოვანი, 4 თვით იქმნას დაპატიმრებული უფლებათა ჩამოურთმეველად

წერილი რედაქციის მიმართ

—

I

გულითადს მადლობას გუგსაძეს ბ-ნს მაქსიმე ჩიგოგიძეს, რომელმაც ქართველის გადლობის ნოტებზედ გადდების დასახმარებლად შემოსწირა ერთი თუმანი და ორმს დას ბ-ნ სიო ბერძის ასულთ, რომელთაც წარსულს ზაფხულში ქართველის გადლობის ნოტებზედ გადდების დასახმარებლად შემოსწირეს 5 მანეთი.

ფილიმონ ქორიძე

II

ქართველის გადლობის ნოტებზედ გადდების სასარგებლოდ ბ-ნ ივანე ზაქარაშვილისაგან მაგიდე ხუთი თუმანი. ამ ხუთი თუმნით მიღებულია მეტნა 505 მან. და 5 კაპ.

მ. ზარაძე

გასართობი

—

ერთ ახალგაზდა ყმაწვილს ბევრი თუთუნი ეყიდნა და დაეზღვია ერთს ცეცხლისაგან დამზღვევ საზოგადოებაში. ამ ყმაწვილს მალე გამოელია ეს თუთუნი და საზოგადოებას ფულის თხოვნა დაუწყო, დაზღვეული საქონელი დაიწვაო. საზოგადოებამ არ მისცა. ყმაწვილმა კაცმა საჩივარი შეიტანა სასამართლოში და სასამართლომ მიუსაჯა ფული.

შემდეგ საზოგადოებას ეჩივლა, რომ ძალად წაუყიდა ცეცხლი თამბაქოსა და იმას გარდა, რომ მისჯილი ფული ისევე წაართვეს, სპატიმროშიაც ჩასვეს ეს ყმაწვილი კაცი.

**

ერთხელ საბაკოს მოხელე მივიდა ახალ ჩამოსულ მოგზაურთან, რომელიც სასტუმროში იყო, და ბაშფორთი მოსთხოვა, მგზავრი ამ დროს სადილს სიასა კითხულობდა.

—თქვენი ბაშფორთი გვიბოძეთ, მკაცრად შესძახა მოხელემ.

—ინებეთ ბატონო, უთხრა იმან და სადილს სია გაუწოდა.

მოხელემ ვითომც ვერ შენიშნა მოგზაურის ოსტატობა და სიას დაუწყო კითხვა.

—ხბოს თავი, დაძმარებული ენა, ღორის ყურები, სწორედ არის აღნიშნული თქვენი ნიშნები და ბაშფორთიც სუფთათ დაწერილია, გადასცა იმასვე სადილის სია და გაუდგა თავისს გზას.

დეპეშა

(ჩრდილოეთის დეპეშათა საგენტოსაგან)

3 დეკემბერი

პეტერბურგი. გამოცხადდა ნორმალური წესდება მოსწავლეთა და მასწავლებელთა საურთიერთო დამხმარებელ საზოგადოებათა.

უმაღლესის კარის მინისტრი აუწყებს იმ დაწესებულებათა და კერძო კაცთ, რომელთაც იმის საშუალებით უქვეშევრდომლესად მიეულოცეს მათს იმპერატორებთს უდიდებულესობათ ქორწინება, რომ ხელმწიფე იმპერატორმა კეთილ ინება და მადლობა გარდაუხადა ამ სასიხარულო ამბის მოლოცვისათვის.

ლონდონი. ჩინეთის მთავრობამ უცხო ქვეყნების ელჩო გამოუცხადა, რომ პეკინში მისსიის დასაცველად სამხედრო დარაჯს არ შევეშვებოო, რის გამოც ეს დარაჯი ზამთარს ტაან-ძინში გაატარებს.

სტამბული. რადგან დიდმა საელმწიფოებმა ერთმანეთს თავისი აზრი გაუზიარეს, ოსმალეთი დასთანხმდა, რომ ერზერუმში სასსუნელებისაგან მომხდარ ამბების გამომძიებელ კომისსიაში მონაწილეობა მიეღონ ინგლისისა, საფრანგეთისა და რუსეთის კონსულებმა.

პარისი. მადაგასკარიდგან დეპეშითა იუწყებიან, რომ 12 დეკემბერს საფრანგეთის ჯარმა თითქმის გაუტრირებლად აიღო ტამატავო. იქ საკმაოდ მრავალი მეციხოვნე ჯარი ჩაყენებულიო.

დღეს მრავალის ხალხის და სადიპლომატიო კორპუსის რამდენისამე წევრის თანა დასწრებით, „Père Lachaise“-ს სასაფლაოზედ ანდერძი აუგეს გარდაცვალებულს ლესსეპს, რომდენიმე სიტყვაც წარმოითქვა.

ბერლინი. პარლამენტმა უარ ჰყოს წინადადება, რომ სოციალისტი ლიბკნეხტი სამართალში იქმნას მიცემული იმის გამო, რომ როდესაც იმპერატორის პატივის საცემლად „hoch“-ი წარმოსთქვეს, პარლამენტის სოციალისტები ფეხზედ არ წამოდგნენ, ხოლო ის განაჩენი კი შეიწყნარა, რომლითაც წესდების სისასტიკე უფრო უნდა გაძლიერებულ იქმნას.

4 დეკემბერი

რომი. დღეს პარლამენტში კომი სიისაგან დაბეჭდილი ჯიოლეტის საბუთის ქაღალდები დაარიგეს. ცხადია, რომ კოლეს გაშვებენ ჰსურთ. მთავარ-მინისტრმა კრისპიმ სასამართლოს გამომძიებელს საჩივარი წარუდგინა, რომლითაც დეპუტატებს: ჯიოლეტს, მ. ცირის და მარუშელლის უჩივის და დიფამაციას და ბორტომოქმედებას სდებს ბრალად. იუწყებიან, რომ ბევრი სხვა საქმეც იქმნება აღძრული სასამართლოში იმითგანრომელნიც მოსსენებულნი არიან საბუთის ქაღალდებში და თავისს თავს ცილ-დაწმებულადა სთვლიან.

განცხადებანი

პირველი კერძო სამკურნალო ექიმის ნავასარდიანისა

(კუკაში, კარანცოვის ძეგლის პირდაპირ)

ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ-დღე, კერძო დღეებს გარდა.

დილითაბითი:

ბ. ა. ნავასარდიანი, 11—12 საათიმათ, ვისაც სჭირს სნეულებანი: სახარურგიო ვენერიული და სიფილისი.

ვ. ბ. ჩაქანი, 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა და ნერვებისა—ტანში ტკივილებისა.

დ. გ. რუდეროსკა, 10—11 საათ. სნეულებანი: შინაგანი, ბავშვებისა და დედათა სქესისა.

ი. ფ. ბრიტანსკაია,—11½—12½ საათ. სნეულებანი: ყურ-ისა, ყელის, ცხვირის და გულ-მკერდისა.

ექიმი ქალი ა. მ. ტურბოგაიჩი. 12½—1 საათ. სნეულებანი. დედათა სქესისა.

ა. ბ. კარაბეტიანცი, 1—1½ საათ. სნეულებანი: შინაგანი და ბავშვებისა.

სალამოობით:

ა. გურგა, 6—7 საათ. სნეულებანი: ვენერიული და შინაგანი.

ბ. ა. ნავასარდიანი, 7—7½ საათამდის.

ვ. ა. ფრანციესი, 7—7½ საათ. სნეულებანი: ყურისა, ყელისა, და ცხვირისა, ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკევობით.

რჩევა-დარიგების და რეცეპტის დწერის ფასი ათი შაური; ფასი კინსილიუმის და ოპერაციებისათვის—მორიგებით. სამკურნალოს საწოლიც აქვს ავადმყოფთათვის.

დარეკვაზა სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.

(857—1468)

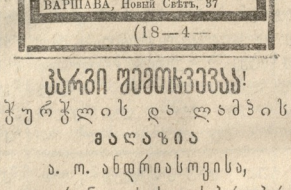

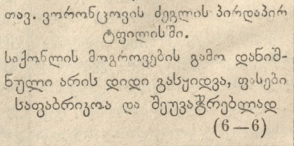

(18—4—

პარვი შემთხვევაა!

ᲯᲣᲠᲯᲚᲘᲡ ᲓᲐ ᲚᲐᲛᲮᲘᲡ

ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐ

ა. ო. ანდრიასოვისა,

თავ. ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ ტფილისში.

საქონლის მოგროვების გამო დანიშნული არის დიდი გასაყიდვა, ფასები საოგბარიოა და შეუვაჭრებლად

(6—6)

კბილის ექიმი

ვ. ი. ჭიჭინაძე

(მიხეილის ქუჩა, სასლი კოკუზესი, 79)

მიიღებს ავადმყოფებს დილის 9 საათიდგან, ნაშუადღეგის 2 საათამდის და საღამოს 4—6 საათამდის.

რთულის ოპერაციის დროს დასწრება ექიმი ი. ს. ელიაშვილი.

(50—6.—48)

ცხოვრება

დიდისა მოწამისა პანტელეიმონისა

თარგმნილი

მ. ზარაძის მაერ, გამოცემა ი. ჩიჩუასი

ფასი ერთი შაური

ისყიდება ტფილისის ქუთაისისა და ოზურგეთის წიგნის მაღაზიებში და ზარაძისა და ამნან. სტამბაში.

„ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ“

1895 წელსაც გამოვა ეოველ-დღე, გარდა იმ დღეებისა, რომელიც ზედ მოსდგეს კვირა-უქმეებს. ფასი გაზეთისა:

12 თვით. . . .	10 მ.—კ.	6 თვით . . .	6 მ.—კ.
11 ,, . . .	9 ,, 50,,	5 ,, . . .	5 ,, 50,,
10 ,, . . .	8 ,, 75,,	. . .	4 ,, 75,,
9 ,, . . .	8 ,, —,,	3 ,, . . .	3 ,, 50,,
8 ,, . . .	7 ,, 25,,	2 ,, . . .	2 ,, 75,,
7 ,, . . .	6 ,, 50,,	1 ,, . . .	1 ,, 50,,

საზღვარ-გარეთ დაბარებული ეოირება 17 მან. მთელის წლით. სოფლის მასწავლებელთ „ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ“ მთელი ს წლითა დაეთმობათ 8 მან. ტფილისს: გარდ ᲛᲬᲘᲜᲐᲕᲗᲗᲐ უნდა დაბარონ გაზეთი შემდეგის სდრესით: Тифлисъ. Въ редакцію „ИВѢРІА“.

თუ ტფილისში დაბარებული გაზეთი ტფილისს გარეშე აღრესდ შესცვალა ვინმემ, უნდა წარმოადგინოს რედაქციაში ერთი მანეთი; ხოლო თუ ქალაქი ᲒᲐᲠᲔᲗᲘᲓᲒᲐᲜ სხვა ადგილს გადავიდა სადმე, ქალაქს გარედგან—ორი აბაზი.

თუ თვის განმავლობაში დაიბარა ვინმემ გაზეთი არა მთელის წლითა, მას გაეგზავნება გაზეთი პირველ იმ თვიდგან, რომელსაც დამბარებელი აღნიშნავს. განცხადება მიიღება გაზეთის რედაქციაში.

ᲤᲐᲡᲘ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲡᲐᲑᲔᲭᲓᲘᲡ

ა) შეთანხმებულ გეგრაზედ თითო ᲯᲒᲠ სტრიქონი—8 კაპ., მერეგელზე—16 კაპ. ბ) სხვადა-სხვა ᲯᲒᲠᲘᲡ ᲒᲔᲒᲠᲐᲖᲔ—30 მანთა, ხოდო მერეკელი ᲯᲒᲠᲐᲖᲔ—60 მანთა. რიცხვი სტრიქონებისა გამოიანგარიშება იმის გეგლობაზე, რამდენს ადგილსაც დაიჭერს 25 ასო გაზეთის ტექსტისა.

ხელ-ნაწერები, წერილები და კორესპონდენციები რედაქციის სახელობაზედ უნდა გამოიგზავნონს. ხელ-ნაწერები, ან საგაზეთო წერილები, თუ სპეციოობა მოითხოვს, ან შეოკლებულ, ან შესწორებულ იქმნება. ხელ ნაწერს, რომელიც დაბეჭდილი არ იქმნება, თუ ერთის თვის განმავლობაში პატრონმა არ მოიკითხა, მერე რედაქციას ეეღარ მოსთხოვს ხოლო წერილმანს წერილებს რედაქცია არ ინახავს.

არა-ვგვარს მიწერ-მოწერას დაუბეჭდელ ხელ-ნაწერებისა და წერილების მესახებ რედაქცია არა ჰკისრულმაბს.

პრისპირ მოსალაპარაკებლად რედაქცია თავისუფალი იქნება ეოველ-დღე, კვირა-უქმეებს გარდა, ათ საათიდგან პირველ საათამდე და საღამოობით 6-დგან 7½ საათამდე.

რედაქცია იმყოფება: ნიკოლოზის ქუჩაზე, 21.

ვერცხლისა

ოქროსი

ტფილ. გამოფენა.

ᲥᲐᲠᲮᲐᲜᲐ.

ზეთიანის საღებავებისა (კრასკების)

ა. ა. თუთაევისა

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲨᲘ, ᲘᲐᲠᲐᲛᲣᲙᲐᲖᲔ.

დიდის ხნის გამოცდილებითა და ახლად შეძენილის დიდის მაშინის შემწეობით, რომელიც ეკუთვნოდ ზეთიანის საღებავს, ვამზადებ ყოველ გვარს ზეთიანს საღებავს, რომელიც დღეიდგან რკინის კოლოფებშიაც იქნება გაკეთებული სხვა-და-სხვა წონისა ჩემის ფირმით. ვაუწყებ ტფილისის პატიცეცემულ საზოგადოებას და სხვა-და-სხვა ქალაქებიდგან შემოკვეთლებს და ვასრულებ სიტყვას, უკანასკნელ საუკეთესოდ მომზადებული საქონელი და გასაშრობი კრასკები სწორედ და რაც შეიძლება იაფ-ფასად.

რამდენად მკვიდრია და გამძლე ჩემ მიერ გაკეთებული კრასკები ამის შემოწმება შეუძლიან ყველას, ვინც მოისურვებს და ჰნახავს მეორე წლის შეღებილ დეკნების სახურავ ბანებს ბორდოსფერთა, მანგალის ხდ-ზედ, რომელიც ეკუთვნოდა წინათ მირზოევს და ახლა ფარსადანოვს ეკუთნის; ალექსანდრე მეფეთო ვის სახლის კრიშა მუკუნე ფერად ლაჟვარდი, სადაც ობოლთა მფარველი სასამართლო იყო; და დაგის ფერად ბუნდოვან ქუჩაზედ სასულიერო სასწავლებლის სახლის სახურავი აღმოსავლეთის მხრივ.

გარდა გალესილი და დამზადებულ კრასკებისა, ვყიდი ყოველ გვარს გამშრალს კრასკებს, ზეთსა, სკიპიდარს, პენძს, ლაქს, კისტებს, ბრონძს, ალიფს, მასსას, ლიტო-ტიპოგრაფის კრასკებს და ყველა მოწყობილობას სამხატვრო საქმისას, თუ ლიტო-ტიფოგრაფიისა.

ვინც დროიანად შემომიკვეთს, ყველ გვარას ხელოსნებსაც ვუშაკი საქმეს გასაკეთებლად, როგორც ტფილისში, ისე გაგზავნით სხვა ადგილებში, თუ დრო გვექნება, თვით ჩვენ ვიკისრებთ ყოველ საქმის შესრულებას, ყოველ რემონტს.

—1579—38 აღლო თუთაევი

Дозволено цензурою, Тифлисъ 5-го Декабря 1894 г. სტამბა მ. ზარაძისა და ამნანგ. რედაქტორ-გამომცემელი ᲘᲚᲘᲐ ᲭᲐᲕᲩᲐᲕᲐᲫᲔ.